

Dr. Tasi Julianna

Szent István Egyetem

Végzettségek:

- Agrármérnöki diploma, Szent István Egyetemen, 1980
- 2006-ban PhD fokozatot szerzett növénytermesztési és kertészeti tudományok területén

Kutatási terület:

- Gyepgazdálkodás, azon belül fenofázis és takarmányminőség összefüggése, legelési válogatás, gyepösszetétel változására ható tényezők, gyepek gyógy- és mérgező növényei, legelők szervezestratégizása, az időjárás és a termés (mennyiség és minőség) összefüggései, szilázsfü-termesztés

Jelenlegi munkahely:

- Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Állattenyésztés-tudományi Intézet



**MEZŐGAZDASÁG- ÉS KÖRNYEZET-
TUDOMÁNYI KAR, GÖDÖLLŐ**



**SZENT ISTVÁN
EGYETEM**



Gyepfelújítási módszerek, termőképességi és takarmányminőségi hatások

Gyepápolási Szakmai Nap, Gödöllő, 2019. május. 21.

Előadó: Dr. Tasi Julianna egyetemi docens (tasi.julianna@mkk.szie.hu)

Az előadáshoz felhasznált források szerzői: Dr. Nagy Géza, Dr. Szemán
László, Török Gábor

Miért aktuális?

- ▶ **A húshasznú tehénlétszám 5 év alatt 71%-kal (68 ezerrel) nőtt, összesen 195 000 tehén**
- ▶ **Országos átlagban 0,55 hústehén/ha legelőterhelés, vagyis 355 000 hektár legelőt foglalnak el!**
- ▶ **Juhlétszám enyhén csökkenő, összesen 1,1 millió juh**
- ▶ **Kecskelétszám csökkenő, összesen 65 000**
- ▶ **Lólétszám csökkenő, összesen 52 000**
- ▶ **Legeltethető számosállat (500 kg élőtömeg)
összesen: kb. 490 000**

Miért kell a gyepfelújításról beszélni?

- MÉTA (2005 körül): **típustól függően a gyepek 50-70%-a leromlott állapotú,**
 - 3-18% teljesen leromlott, tönkrement
- **Min. 500-700 ezer hektár felújításra szorul!**
- **1 millió hektár gyep**
 - **176 260 ha védett gyep** (Natura 2000 + természetvédelmi terület) – **ez nem felújítható**
 - *288 742 ha csak Naturás gyep, ahol felülvetésre engedély kérhető (275/2004. (X.8.) korm. rendelet alapján)*
 - *463 721 ha-on nincs korlátozás (nem védett)*

A célnövényzet (takarmányként megfelelő legelő növényzete)

- Zártság: legalább 90%
- Pázsitfű borítottság: 60-80%
- Pillangós borítottság: 10-20%
- Gyógynövények: 10-20%
- Mérgező és szúrós növények: 0%





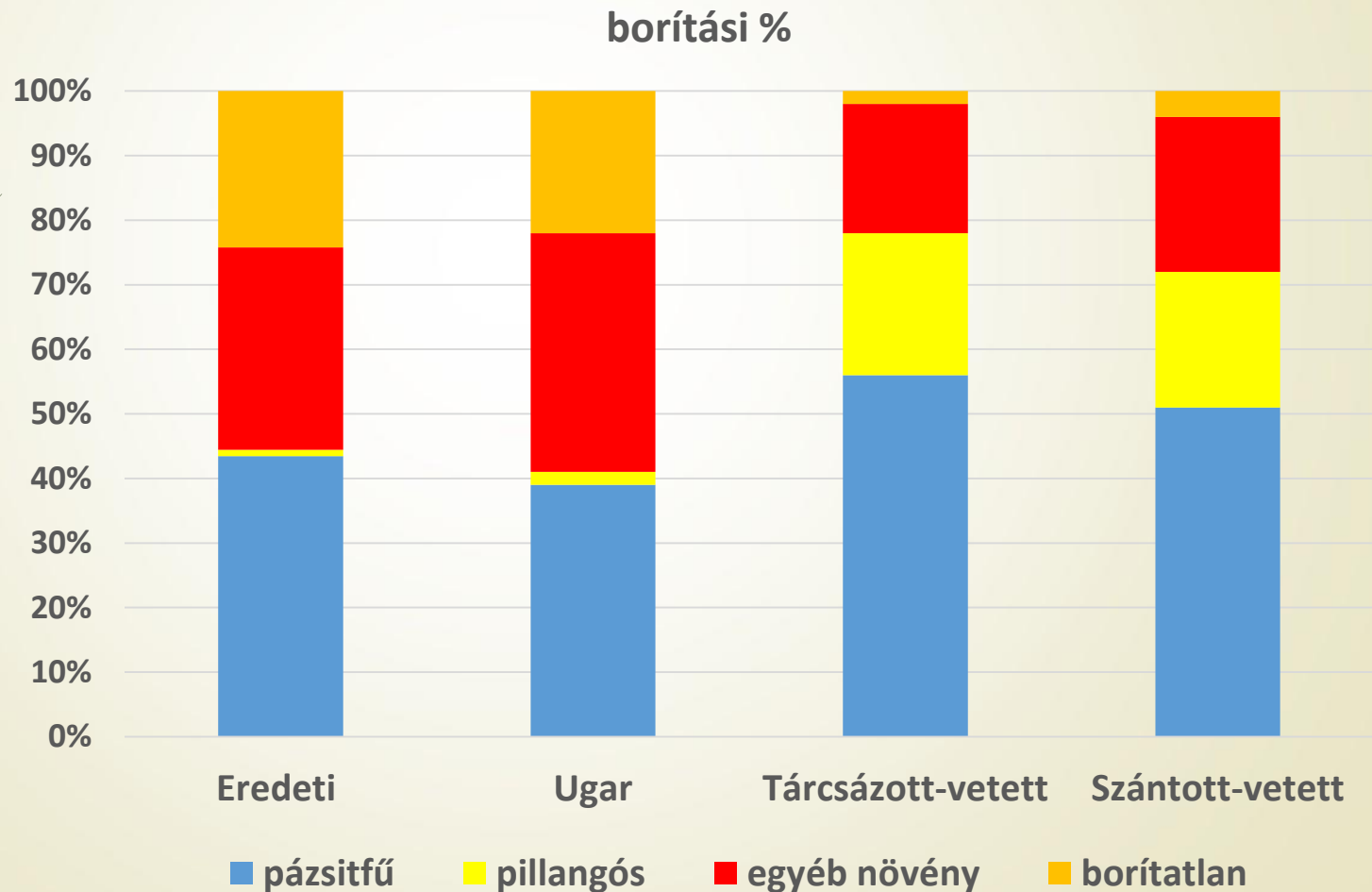
Hogyan hozzuk létre? Gyepfelújítási módszerek

1. **Eredeti gyeptakaró megszüntetése (gyeptörés) és új gyep telepítése**
 1. kiszántás
 2. kitarcsázás
 3. talajmarózás
2. **Eredeti gyeptakaró meghagyása és felülvetés**
3. **A felülvetést megelőzően, vagy önmagában**
 1. altalajlazítás és/vagy
 2. gyökérzóna szellőztetése gyepszellőztető hengerrel
4. **„Hagyományos” feketére műveléses felülvetés**

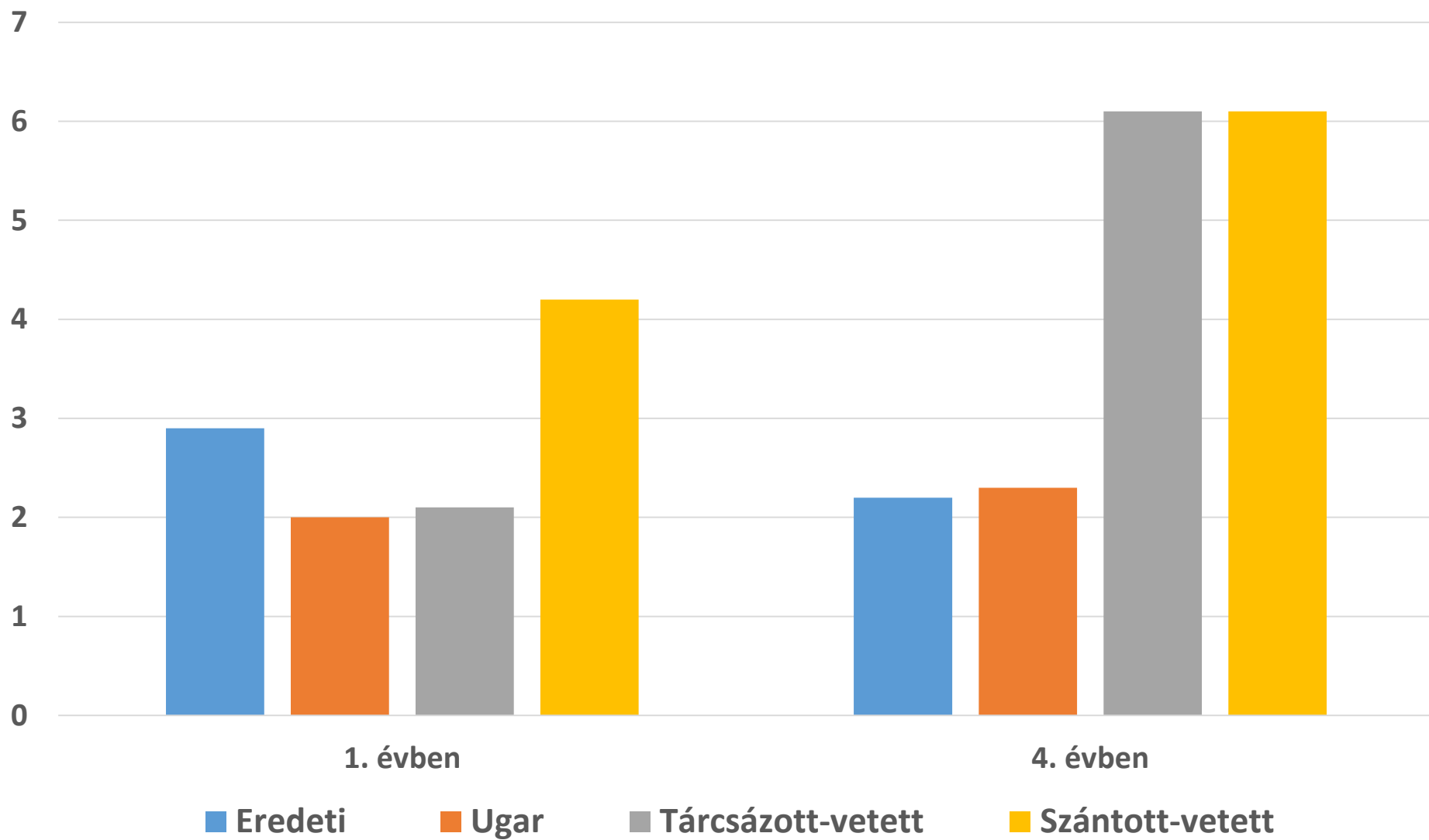
1. Gyepfeltörés - új telepítés

➤ *Dr. Szemán László kísérleti eredményei alapján:*

➤ Dombvidéki gyepen, tápanyagellátás nélkül (1982-1986 átlaga)



t/ha szárazanyag



NEL (MJ/KG)

6

5

4

3

2

1

0

Eredeti

Ugar

Tárcsázott-vetett

Szántott-vetett

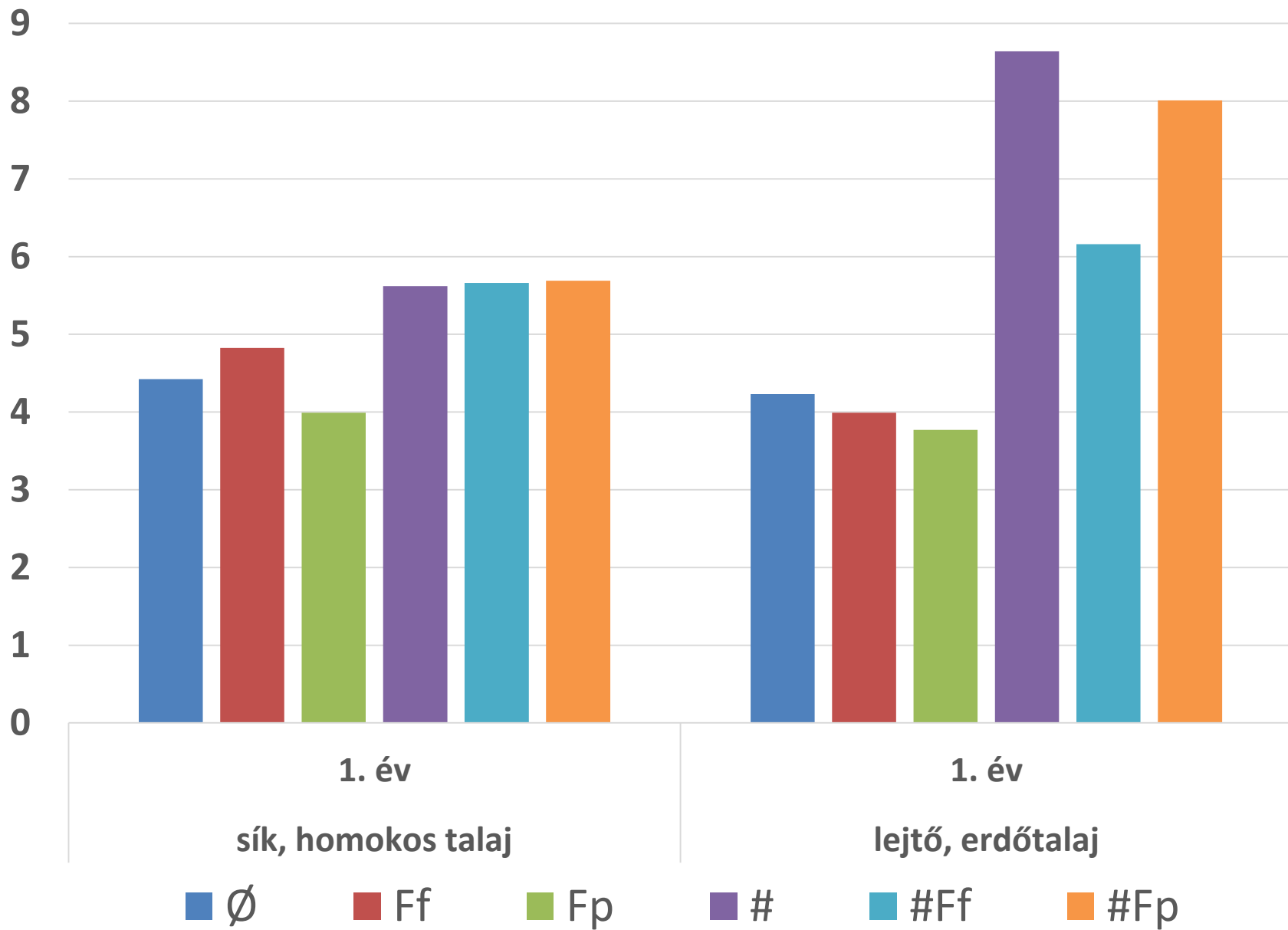


2. Eredeti gyeptakaró meghagyása és felülvetés

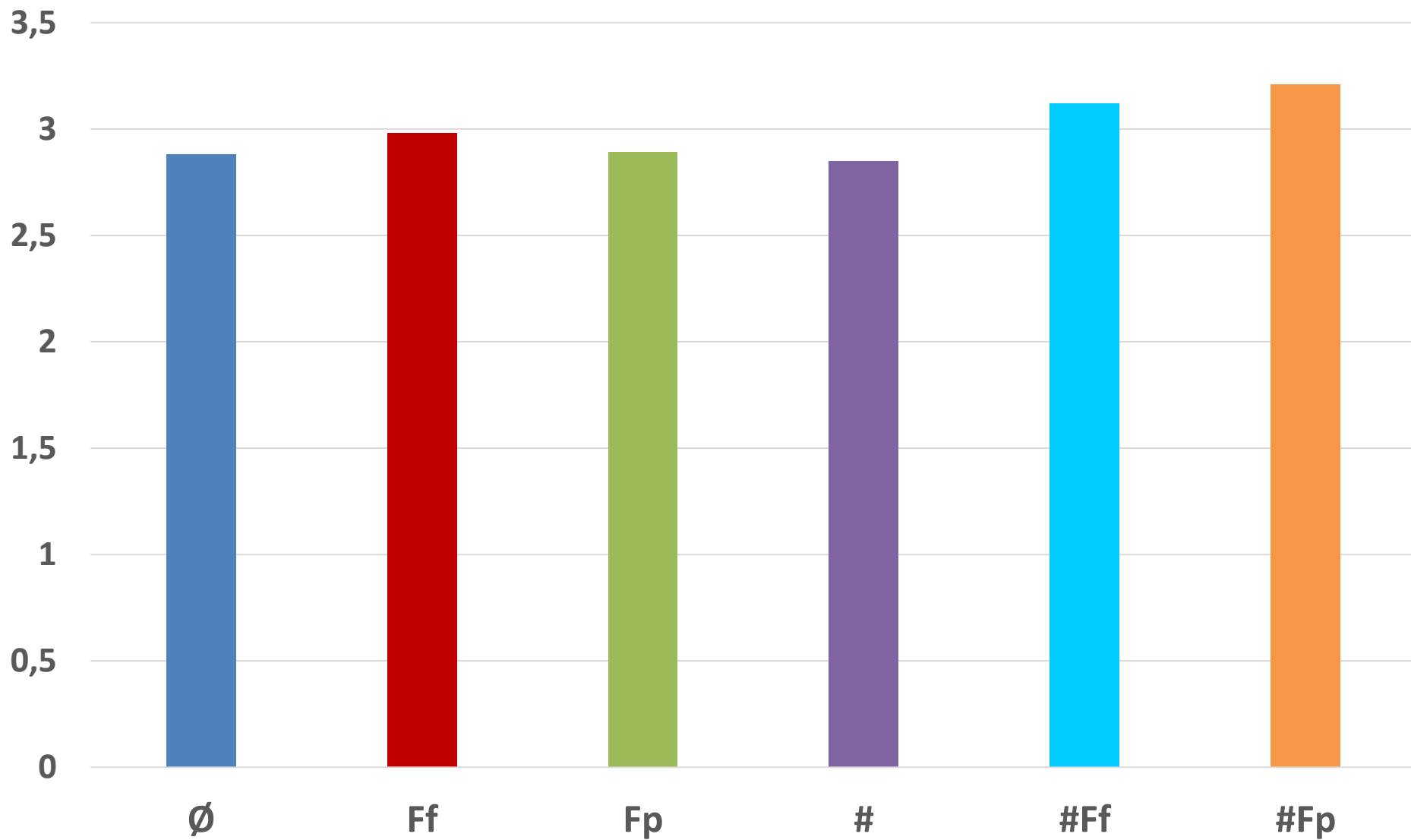
➤ *Török Gábor kísérleti eredményei alapján*



t/ha szárazanyag



t/ha sz.a., sík, homokos talaj, 2.év



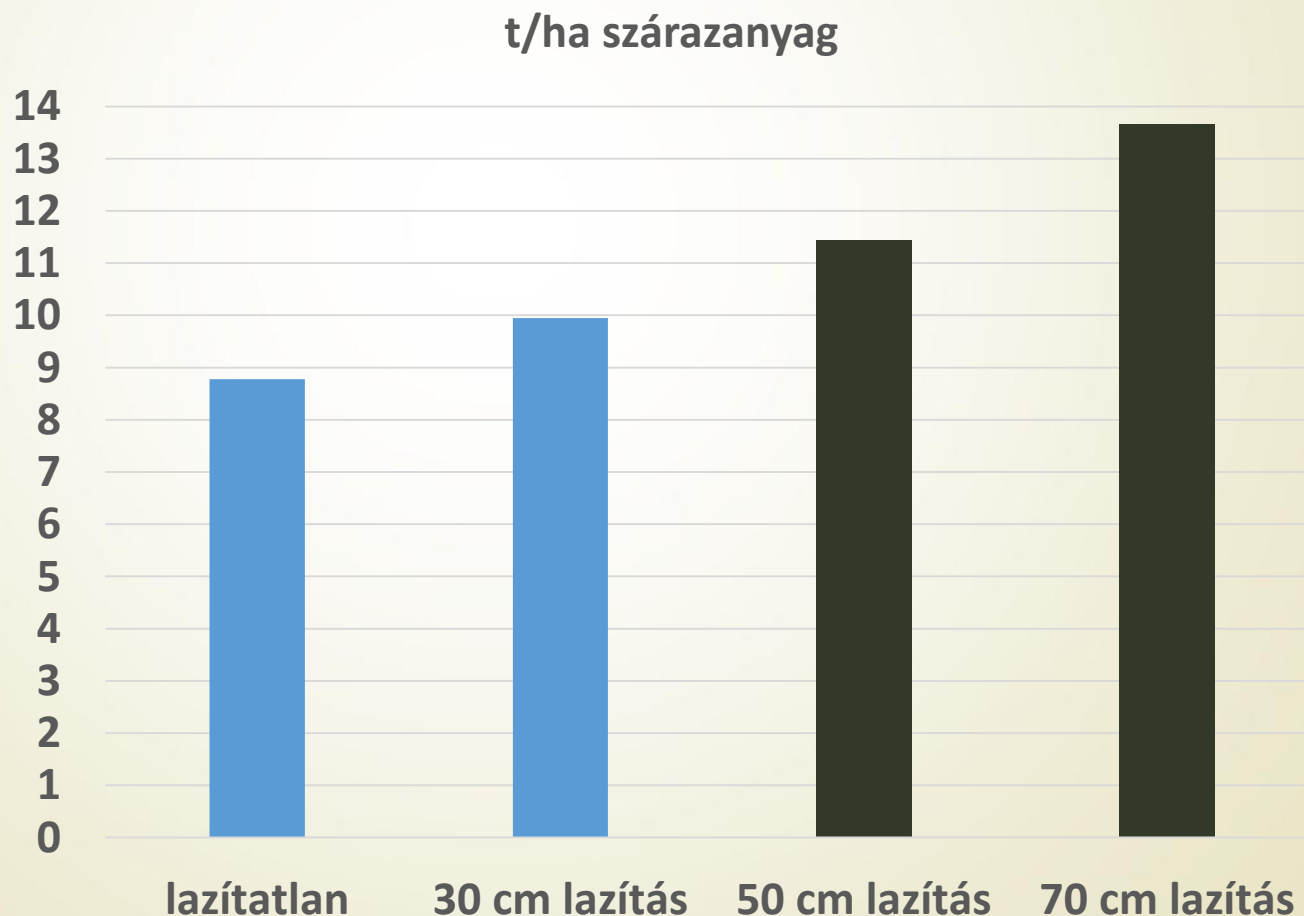
3. A felületetést megelőzően, vagy önmagában

- **Altalajlazítás:** négyévente, 40-60 cm és/vagy
- **Gyökérzóna lazítása:** két-háromévente, 10-15 cm, nem fogassal, hanem gyepszellőztető hengerrel!

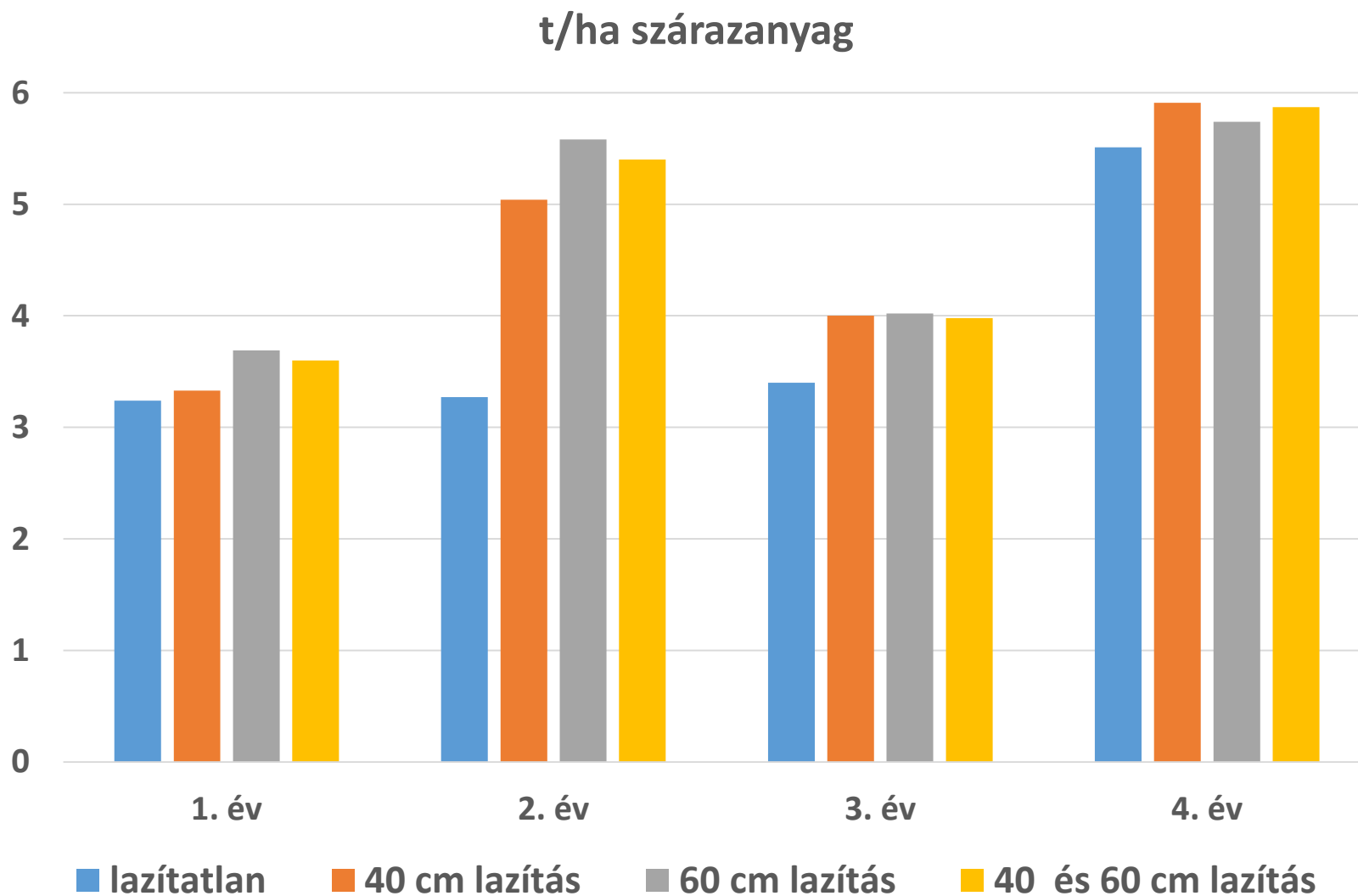


Altalajlazítás

- ▶ *Dr. Nagy Géza kísérleti eredményei alapján*
- ▶ Kötött talajú alföldi, sovány csenkeszes gyepen, nagy adagú műtrágyázás mellett (1976-1986 átlaga)



Altalajlazítás hatóideje felülvetett, műtrágyázott gyepen

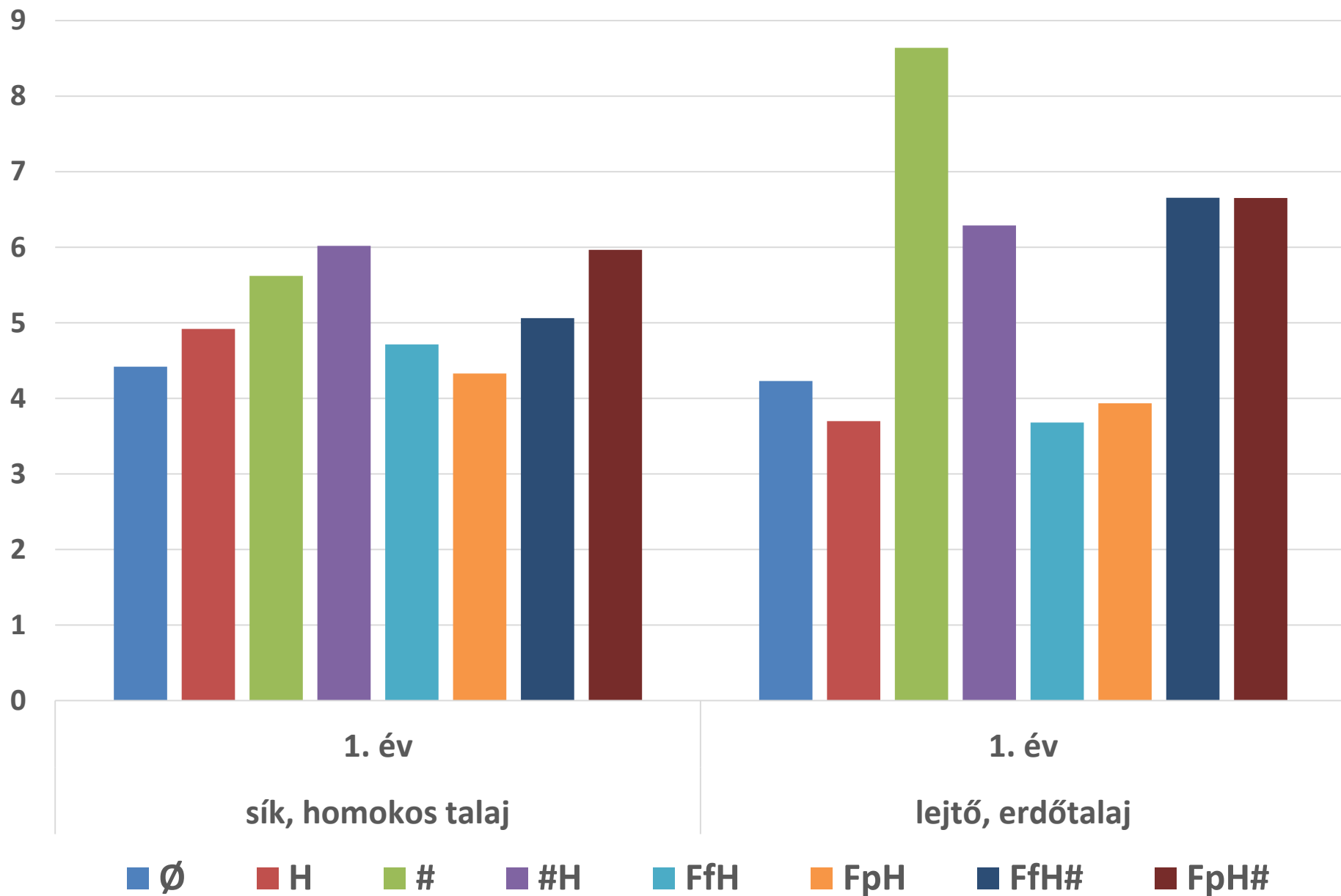


Gyökérzóna szellőztetése - hasogatás

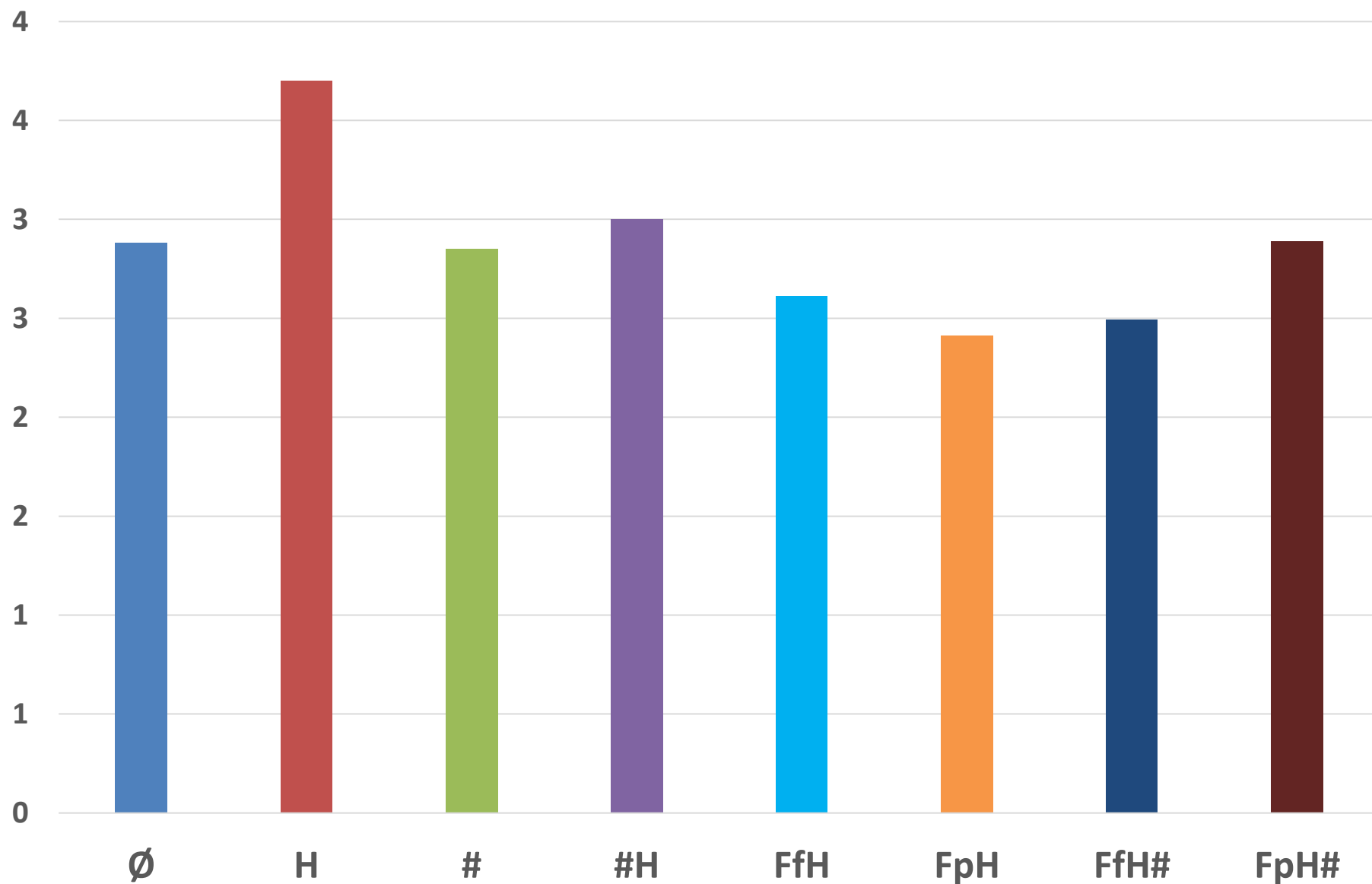
- *Török Gábor kísérlete alapján (2013. október)*
- 12 hasítás/m², 18 cm hosszú, 10-12 cm mély



t/ha szárazanyag



t/ha sz.a., sík, homokos talaj, 2. év



Összegzés

- ▶ Mindenhol érvényes, „legjobb” gyepfelújítási módszert nem lehet megállapítani, helyben kell dönteni az adottságok és célok összehangolásával
- ▶ ***A három szerző kísérletei alapján:***
 1. Legnagyobb termésalakító hatású a nitrogén műtrágya és az érett istállótrágya, ha van legalább 30%-os értékes fűborítás.
 2. A gyökérzóna szellőztetése hatásos, de főleg trágyázással, szükség esetén felületvetéssel kombinálva.
 3. Az altalajlazítás hatékonysága 40 cm-nél kezdődik és 3 évig tart ki kötött talajokon.
 4. A kitarcsázás és a szántás utáni vetés hatása között nincs különbség a gyeptöréses új gyeptelepítéskor.
 5. A felületvetés szerves trágyázással hatékony. Eredményessége kézi vetés esetén nem állapítható meg, felületvető gépekkel kell üzemi kísérleteket végezni.

A herd of brown cows is grazing in a lush green field. In the background, there is a dense forest of green trees. The scene is peaceful and rural.

Köszönöm figyelmüket!